

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118203717
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3118203717.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne: P., proti žalovanému: G., o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 27. júna 2022, č. k. 11Csp/68/2018-48, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti - o trovách konania medzi stranami sporu (výrok III.) p o t v r d z u j e .

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie žalobe v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala zo strany žalovanej zaplatenia sumy 1.101,52 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia v plnom rozsahu vyhovel (výrok I.), žalobu v časti o zaplatenie finančného zadostučinenia vo výške 300,- eur zamietol (výrok II.) a o trovách konania medzi stranami sporu rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (výrok III.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou proti žalovanému domáhala, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 1.101,52 eur, zaplatiť primerané finančné zadostučinenie vo výške 300,- eur a nahradiť trovy konania. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť.

3. Po vykonanom dokazovaní, na výsledky ktorého súd prvej inštancie aplikoval ust. § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 3, 5 Občianskeho zákonníka (ďalej len „O.z.“), § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., § 451 ods. 1, 2, § 456 O.z., § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, dospel k záveru o dôvodnosti žaloby vo vzťahu k prvému nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia a k nedôvodnosti žaloby vo vzťahu k druhému nároku o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia. Vzťah založený úverovou zmluvou posúdil ako spotrebiteľský, podriadený normám spotrebiteľského práva, o.i. tiež zákonu č. 129/2010 Z.z.. Pri skúmaní, či zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti predpísané zákonom dospel k záveru, že z predloženej zmluvy vyplýva, že v nej chýba podstatná náležitosť uvedená v § 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ) - adresa na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. V úvode zmluvy je uvedený len názov a adresa veriteľa, čo na splnenie zákonnej náležitosti nepostačuje. Predmetná úverová zmluva neobsahuje ani uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, a takisto správny údaj o priemernej RPMN. V úverovej zmluve je údaj o priemernej hodnote RPMN uvedený 49,67 %, avšak zo zverejnených súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2014 vyplýva, že pre uvedený druh úveru (číslo riadku 6) nie je priemerná RPMN v takejto výške. Správne mala byť podľa týchto súhrnných informácií uvedená priemerná RPMN vo výške 44,06 %. S ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd vyhodnotil

úver z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 11 ods. 1 písm. b/ cit. zákona za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobkyňa bola povinná zaplatiť len čistú istinu bez úrokov a poplatkov a všetko ostatné, čo nad rámec istiny plnila, je plnením, na ktoré od počiatku žalovaný nárok nemal, nakoľko sa na uvedenú úverovú zmluvu vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný poskytol žalobkyni zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX peňažné prostriedky vo výške 899,- eur (930,- eur znížená o odmenu z dohody za poskytnutie služby 31,- eur) a že žalobkyňa žalovanému vrátila na úver č. XXXXXXXXXXXX sumu 2.000,52 eur. Žalobkyňa poskytnuté peňažné prostriedky žalovanému vrátila v celej výške, navyiac zaplatila sumu 1.101.52 eur (2.000,52 - 899,-). Žalobkyňou podanú žaloba o zaplatenie 1.101.52 eur titulom bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu tak posúdil ako dôvodnú. Žalovanému vznikla povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalobkyni podľa § 456 Občianskeho zákonníka, keďže na jej úkor sa žalovaný obohatil. Preto súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 1.101.52 eur. Z hypotézy právnej normy (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.) v časti, v ktorej priznáva spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá, podľa názoru súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva, alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Úspešné uplatnenie nároku z porušenia práv alebo povinností je podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a musí podľa názoru súdu vyplývať z právoplatného rozhodnutia, pokiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté, nemožno hovoriť, že spotrebiteľ bol úspešný, čo nebolo v danej veci naplnené. Navyiac z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je zrejmé, že v ňom upravený nárok na finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy pre priznanie ktorej nepostačuje zistenie porušenia práva (a jeho úspešné uplatnenie na súde), ale je nevyhnutné, aby tu bola daná aj existencia nemajetkovej ujmy, ktorá v príčinnej súvislosti s porušením práva vznikla. Pre úspešné uplatnenie takejto nemajetkovej ujmy v súdnom konaní je potom nevyhnutné, aby bola jej existencia tvrdená a aby bola takáto ujma preukázaná ako skutočná. Súd nemal za preukázané, akú konkrétnu ujmu žalobkyňa utrpela, keďže ju žiadnymi dôkazmi nepreukázala, a teda nebolo by možné následne ani určiť konkrétne primerané finančné zadosťučinenie, ktoré by slúžilo k reparácii (k zhojeniu, odčineniu) vzniknutej ujmy na strane žalobkyne. Žalobkyňa v tomto prípade neuniesla dôkazné bremeno ohľadom tvrdenej ujmy, keďže dôkazné bremeno ohľadom týchto skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tvrdí (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Obo 52/2010). Vzhľadom na uvedené považoval súd priznanie finančného zadosťučinenia žalobkyni za nedôvodné a v tejto časti žalobu zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobkyňa bola úspešná v jednom výroku a to v uplatnení nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a neúspešná pri uplatnení nároku na zaplatenie finančného zadosťučinenia, v ktorom výroku bol úspešný žalovaný. Nakoľko každá zo sporových strán mala vo veci úspech len čiastočný súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

4. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, smerujúc svoje odvolanie výlučne voči výroku III. napadnutého rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania, uplatňujúc dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (nesprávne právne posúdenie). Namietala nesprávnosť posúdenia otázky náhrady trov konania podľa § 255 ods. 2 CSP. Má za to, že vo veci bola úspešná a preto nepriznanie jej nároku na náhradu trov konania je pre ňu neprijateľné. Tvrdí, že bola úspešná čo do základu vymáhaného nároku, navyiac pomer úspechu a neúspechu nebol rovnaký, keďže sa domáhala zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia len vo výške 300,- eur, oproti vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške 1.101,52 eur. Poukazovala na to, že pri žalobách so zloženým petitom, či eventuálnym petitom je žalobca plne úspešný, ak bolo vyhovené jeho primárnemu petitu, alebo v prípade zamietnutia primárneho petitu, ak bolo vyhovené petitu sekundárnemu. Žalobkyňa využila možnosť uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, a preto je podľa nej neprijateľné, aby bola zo strany konajúceho súdu zaťažená procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku vo veci, ktorá spočíva len na úvahe konajúceho súdu. Žiadala zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že jej bude priznaná plná náhrada trov konania, teda v rozsahu 100 %. Alternatívne požadovala zrušenie a vrátenie rozhodnutia v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaná nevyužila svoje právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej "CSP"), po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie v odvolaní dotknutej časti vydané podľa § 359 CSP, proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP, vykonal preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorou tento rozhodol o náhrade trov konania (výrok III.), je potrebné ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario). Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zostávajúcich častiach (výroky I. a II.) nepreskúmal, keďže tieto suspenzívnym účinkom odvolania dotknuté neboli.

8. Súd prvej inštancie žalobe žalobkyne vyhovel v časti o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, v časti o nároku na zaplatenie finančného zadosťučinenia žalobu v plnom rozsahu zamietol a v otázke náhrady trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods. 2 CSP).

9. Žalobkyňa odvolaním namieta správnosť tohto záveru, tvrdiac nesprávnosť aplikácie ust. § 255 ods. 2 CSP, keď podľa jej názoru ju bolo potrebné považovať za plne úspešnú a aplikovať ust. § 255 ods. 1 CSP s priznaním jej plného nároku na náhradu trov konania. Namieta nesprávne právne závery na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

10. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, odôvodnenia rozhodnutia a obsahom podaného odvolania, námietky žalobkyne vyhodnotil ako neopodstatnené, bez opory v čase rozhodovania súdu prvej inštancie zistených skutočnostiach a v následnom právnom posúdení veci. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v čase jeho rozhodovania zistené skutočnosti týkajúce sa otázky náhrady trov konania vyhodnotil v súlade so zásadami danými ust. § 191 CSP a z nich vyvodil správny právny záver o dôvodnosti aplikácie ust. § 255 ods. 2 CSP v otázke náhrady trov konania medzi stranami sporu. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v dotknutom rozsahu a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP).

11. Na zdôraznenie správnosti a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobkyne odvolací súd uvádza:

12. Rozhodovanie o náhrade trov konania tvorí integrálnu súčasť súdneho konania.

13. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

15. V sporovom konaní sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu (§ 255 ods. 1, 2 CSP), t. j. strane, ktorá mala vo veci plný, resp. pomerný úspech, súd prizná náhradu trov konania proti neúspešnej strane a zásada zodpovednosti za procesné zavinenie zastavenia konania (§ 256 ods. 1 CSP). Neúspešná strana, či strana ktorá procesne zavinila zastavenie konania, má teda povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli (pomerne) úspešnej strane, či strane, ktorá zastavenie konania nezavinila.

16. Zásadu úspechu vo veci je potrebné uplatniť aj na konania, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, alebo od znaleckého posudku, v ktorých prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože ho nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. V takomto prípade je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce, kedy za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté a samotná výška zadosťučinenia je potom druhotná a nadväzujúca. V takomto prípade potom, má žalobca právo na plnú náhradu trov

konania, avšak výlučne počítaných z prisúdenej sumy, čo je zdôvodniteľné práve cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ vo svetle ust. § 255 CSP, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku. Jedným z typických príkladov je aj žaloba o nároku na primerané peňažné zadosťučinenie, ktorá má pôvod v zákone o ochrane spotrebiteľa. Pri žalobách so zloženým petitom, či eventuálnym petitom je žalobca plne úspešný, ak bolo vyhovené jeho primárnemu petitu, alebo v prípade zamietnutia primárneho petitu, ak bolo vyhovené petitu sekundárnemu.

17. Ani o jeden z vyššie uvedených prípadov však v okolnostiach posudzovanej veci nejde. V konkrétnostiach danej veci totiž žalobkyňa vychádzajúc z obsahu jej žaloby, uplatňovala dva samostatne žalovateľné nároky. Prvý nárok bol na zaplatenie sumy 1.101,52 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia majúceho pôvod v preplatku ňou poukázaného plnenia žalovanej potom, ako v dôsledku väd zmluvy, táto bola posúdená ako bezúročná a bez poplatkov, a tak žalobkyňa vychádzajúc zo záverov súdu prvej inštancie bola povinná žalovanej zaplatiť len istinu, pričom výška zisteného preplatku sa rovnala čiastke, ktorú si žalobkyňa voči žalovanej nárokovala, a preto súd prvej inštancie výrokom I. o tomto prvom nároku rozhodol tak, že mu v plnom rozsahu vyhovel a na zaplatenie tejto čiastky žalovanú zaviazal. Žalobkyňa vychádzajúc z obsahu žaloby uplatnila aj druhý nárok, a to na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré požadovala vo výške 300,- eur, ktorý nárok má pôvod v ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorému nároku súd prvej inštancie v plnom rozsahu nevyhovel a keďže ho žalobkyňa v odvolaní nenapadla, tento výrok nebol dotknutý suspenzívnym účinkom odvolania a rovnako ako výrok I., nadobudol vlastnosť právoplatnosti a vykonateľnosti. Vychádzajúc z odôvodnenia súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie v tejto časti na právnom názore (správnosť ktorého odvolací súd s poukazom na rozsah odvolania definovaný žalobkyňou z hľadiska jeho vecnej správnosti preskúmať nemohol) na zistení, že žalobkyňa voči žalovanej nebol doposiaľ priznaný právoplatne nárok z porušenia práv určených na ochranu spotrebiteľa alebo z porušenia povinností uložených na ochranu spotrebiteľa dodávateľom, čo znamená na závere, že nebol daný v čase rozhodovania súdu prvej inštancie samotný právny základ žalobného nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Pre potreby rozhodovania o trovách konania preto je potrebné vychádzať z tohto záveru, keďže odvolaním napadnutý nebol. Je teda síce pravdou, že vo vzťahu k prvému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bola žalobkyňa plne úspešnou, na strane druhej bola však plne neúspešnou vo vzťahu k druhému nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia (teda nemala úspech ani v jeho základe). Keďže ide o dva samostatne žalovateľné nároky, pričom vo vzťahu k druhému nebola úspešná, ani čo do základu, ani čo do výšky (z odôvodnenia jasne vyplýva, že súd prvej inštancie nepovažoval za daný ani samotný právny základ tohto nároku), nedôvodne sa žalobkyňa odvoláva na svoj úspech, či už úplný alebo čiastočný vo vzťahu k tomuto nároku, keďže o takýto prípad vo vzťahu k nemu sa nejedná. Rovnako nedôvodne svoj, či už úplný alebo čiastočný úspech v konaní odvodzuje od polemiky na tému zloženého, či eventuálneho petitu, keďže ani o takýto prípad v danej veci nejde. Predmetom žaloby v prípade žalobkyne boli dva samostatne žalovateľné nároky, kde v prípade jedného bola plne úspešná a v prípade druhého bola plne neúspešná. A tak súd prvej inštancie v princípe nepochybil, keď za týchto okolností na trovy konania medzi stranami sporu aplikoval ust. § 255 ods. 2 CSP s tým, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Bolo plne na žalobkyňu, akým spôsobom svoj žalobný návrh formulovala, prostredníctvom akých nárokov sa svojich práv domáhala a tiež ide na jej ťarchu v akom rozsahu limity odvolacie prieskumu vymedzila, pretože odvolací súd vzhľadom na ňou definované hranice odvolania sa správnosťou rozhodnutia v časti o nároku na náhradu finančnej ujmy bez ohľadu na jeho prípadnú nesprávnosť zaoberať nemohol.

18. V sumáre teda odvolací súd vyhodnotil, že odvolacia námietka žalobkyne nebola spôsobilou k záveru o naplnení ňou produkovaného odvolacieho dôvodu (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

19. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o trovách konania (výrok III.) odvolací súd vyhodnotil ako vecne správne, bolo potrebné toto podľa § 387 ods. 1 CSP v uvedenom rozsahu potvrdiť. Žalobkyňa v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie neuviedla žiadne rozhodujúce skutočnosti, spôsobilé k zmene, či k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá boli v odvolacom konaní síce úspešná, nepriznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňu, keďže tieto trovy v odvolacom konaní nevznikli.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerov hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).